

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Căminului Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Octombrie v. 1885 Abonament nou la „Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului „Tribuna“.

Sibiu, 25 Septembrie st. v.

Alaltăieri după prânz s'a făcut o perchișiune domiciliară în tipografia „Tribunei“, pentru-ca să se constate cu de prisos, ceea-ce în cercuri bine informate se scia și mai nainte, că este o calomnie infamă insinuarea, că faimoasa proclamațiune s'ar fi tipărit aici în Sibiu.

Diarele din Budapesta publică acum următoarea depeșă din Sibiu:

„Consilierul ministerial Iekelfalussy a sosit în călătoria sa de inspecțiune aici. Astăzi după amiaza-și el a făcut, asistat de procurorul regal, de directorul poliției regesci, de o comisiune judecătorească și de tipografi experți, o perchișiune domiciliară în tipografia „Tribunei“. Scopul perchișiunii domiciliare a fost compararea literelor cu ale proclamațiunii „Irredentei române“. Cercetarea n'a avut drept rezultat constatarea identității literelor“.

Informațiunea aceasta nu e exactă.

Domnul consilier ministerial Iekelfalussy a fost, ce-i drept, în Sibiu, n'a umblat însă și pe la tipografia noastră, va fi făcut, ce-i drept, vânătoare de irredentiști, n'a intrat însă până în revirul nostru. Perchișiunea s'a făcut în urma unei rechizițiuni a procurorului general de pe lângă curtea de apel din Mureș-Oșorhei, și nu are nimic a face cu călătoria de inspecțiune a d-lui Iekelfalussy.

Tipografia „Tribunei“, sau mai exact „Institutul tipografic“, din Sibiu s'a înființat de o societate pe acțiuni și se află sub conducerea unei direcțiuni compuse din oameni cu avere și cu pozițiune, a căror onorabilitate și reputațiune politică este și trebuie să rămână pusă mai presus de ori-și-ce bănuială. Se poate ca băieții de pe coridoarele universității din Cluj ori de prin birourile de redacțiune ale diarelor maghiare să-și permită gluma necălită de a scoate vorba, că în „Institutul tipografic“ se pot tipări prostii ca cele cuprinse în procla-

mațiunea „irredentistă“, șeful poliției din Sibiu, și cu atât mai virtuos dl consilier ministerial Iekelfalussy ar da însă dovadă despre cea mai învederată incapacitate, dacă ar voi să caute vre-o legătură între „Irredenta română“ și nisce oameni ca Diamandi Manole, Dr. Brote, B. G. Pop, I. Bechnitz ori avocatul I. de Preda, și ar fi foarte trist pentru țeara noastră, dacă până chiar și asemenea oameni ar pute să fie serios bănuți de veleități „irredentiste“.

Ori cât de neastâmpărată ar fi dar' dorința guvernului de a găsi vre-un căpițel macar din țesătura „irredentistă“, dl Iekelfalussy nu-și poate permite insulta gravă de a-l căuta în mijlocul unor oameni, care îi fac, ce-i drept, opozițiune guvernului, n'au dat însă până acum nimenuia dreptul de a-i bănuți.

Autoritățile judecătorești și-au împlinit numai o datorie, când le-au dat acestor oameni satisfacțiunea de a pune prin o perchișiune domiciliară capăt calomniilor infame, prin care spiritele au fost ținute atâta timp în agitațiune.

Lupta, pe care o purtăm noi, e mult prea serioasă, pentru-ca să poată fi luată drept o lucrare de sobol: noi ne punem pe față și cu toată hotărârea contra actualului guvern și contra stării de lucruri menținute de dînsul.

Sînt legi create de corpurile legiuitoare ale statului ungar, sancționate de „Regele“ nostru „constituțional“ și încă neabrogate, pe care le poți nesocoti, le poți călca, fără ca să fii urmărit de autoritățile publice ale Ungariei; mai mult, curagiul de a nesocoti legile, dacă ele jignesc aspirațiunile naționale maghiare, e luat drept o virtute cetățenească: noi ne luptăm pentru-ca să impunem respectarea unor asemenea legi, și trebuie să ne luptăm pe față și cu toată îndrăzneția, dacă e vorba, ca lupta să nu ne fie zadarnică.

Trecem cu vederea, că există în Ungaria un partid, care face pe față propagandă pentru „independența“ regatului ungar și că cultul lui Ludovic Kossuth e considerat drept o virtute cetățenească: câtă vreme propagatori ai acestui cult se supun actualelor legi, ne supunem și noi și nu ne este greu să determinăm și pe alții la supunere.

În ziua însă, când ei ar ajunge la putere, ar trebui să renunțăm la speranța de a mai pute menține spiritul de ordine în poporul nostru, căci ar fi absurd a cere, ca Românii să contribuie din roadele muncii lor în o visterie pusă la dispozițiunea Kossuthienilor.

Cam tot atât de grea e pozițiunea, pe care ni-o crează actualul guvern.

De câteva luni de zile, dar' și numai de câteva luni încoace, diarele maghiare și anume cele oficiale vorbesc cu oare-care predilecțiune despre un stat național maghiar.

Am spus în mai multe rânduri, că un asemenea stat nu există, ca cetățenii

ai regatului ungar, am negat și negăm chiar și dreptul de a vorbi despre un asemenea stat, am declarat, că față cu un asemenea stat nu avem și nu putem avea nici o datorie, ci din contră, intrând sub steaguri, sîntem datori să facem jurământ, că vom susține actualul stat ungar poliglot așa, cum a fost el așezat prin pactul dualist.

Dacă Maghiarilor le place cu toate aceste să viseze la un stat național maghiar, aceasta cel puțin deocamdată nu ne alterează: vorba e numai ca banii plătiți de noi în visteria statului ungar să nu fie întrebuințați în serviciul unor aspirațiuni, a căror legitimitate o contestăm pe baza legilor ași în vigoare.

De aceea ne vine foarte anapoda, când organe autorizate de guvern vorbesc despre un stat național maghiar, și în mai multe rânduri am dat expresiune convingerii, că consilierii Maiestății Sale Regelui nostru constituțional, dându-li-se ocaziune, vor desavua cele emise în diarele oficiale.

În loc de aceasta, „Budapester Tagblatt“ ne spune, că acum câteva zile, la un banchet dat de actorii teatrului „național“ în onoarea baronului Podmaniczky, unul dintre consilierii Maiestății Sale, chiar președintele consiliului de miniștri, dl Coloman Tisza, a dat expresiune convingerii, că de aici înainte teatrul maghiar nu va trebui să se lupte și pentru propagarea limbii maghiare, fiindcă **țeara întreagă are să fie maghiară**.

Scim prea bine, că ceea-ce îl distinge pe dl Tisza nu e tocmai tactul politic și nu ne-am mira poate, dacă mai ales *inter pocula* i-ar scăpa asemenea vorbe. Credem cu toate acestea, că e inexact ceea-ce ne spune organul opozițiunii moderate, o simplă apucătură de partid. Ori cât de lipsit de tact, dl Tisza este consilier al celui mai constituțional dintre monarhii ași în viață și nici chiar *inter pocula* nu poate scăpa din vedere cele mai elementare reșoane de stat.

Nu scim cum vor fi judecând alți concetățeni nemaghiari ai noștri, scim însă că îndeosebi Românii nu ar fi de loc dispuși a plăti contribuțiunile într'o visterie pusă la dispozițiunea unui guvern presidat de un om, care nu se sfiesce, fie chiar și numai *inter pocula*, de a-și bate joc de legile ași în vigoare, dând expresiune convingerii că în curînd toată țeara are să fie maghiară.

Și dacă este adevărat, că dl Coloman Tisza a dat expresiune unei asemenea convingeri, nu mai îndrăsnim nici noi să ne opunem curentului general, ci ori mergem cu el, ori ne retragem.

Am dori dar' să-și putem da și noi guvernului satisfacțiunea ce ni s'a dat nouă prin perchișiunea ce ni s'a făcut, și de aceea stăruim cu tot din adinsul, că reprezentanții noștri să-și dea d-lui Coloman Tisza ocaziune de a desmîni în fața dietei scirea adusă de „Budapester Tagblatt“.

Ear' dacă este adevărată această scire și dl Coloman Tisza va crede de cuviință a exprima și în fața dietei convingerea, pe care a exprimat-o *inter pocula*, atunci vom ști cel puțin că dintre două una: ori actualul guvern își pregătește retragerea, ori trebuie să ne pregătim noi, ca să respingem un atentat făcut asupra actualei organizațiuni a statului ungar de chiar consilierii Maiestății Sale Regelui nostru constituțional.

Guvernul se căznesce de geaba, dacă caută aici în Ardeal o filieră irredentistă, și trebuie să se constate chiar în dieta Ungariei, că s'a căznit să o caute și n'a putut-o găsi. Nu este cu toate acestea mai puțin adevărat, că aici în Ardeal el întîmpină o opozițiune hotărîită de *a lupta pe față* pentru respectul legii și de a respinge prin o luptă *în câmp deschis* ori-și-ce atentat asupra actualei organizațiuni a statului ungar ori-și-ce încercare de a imprima acestui stat un caracter național, fie el maghiar, fie slavon, fie german.

Revistă politică.

Sibiu, 25 Septembrie st. v.

Guvernul ungar a provocat în Croația prin afacerea emblemelor o adevărată rebeliune. Cu atîta nu s'a îndestulit, ci a mai trebuit să insceneze un nou scandal cu actele camerale. Urmările acestei politici greșite au să fie foarte serioase, deoarece Banul începe mereu a-și pierde aderenții și nu mai încapă nici o îndoială, că partida guvernamentală, așa numită națională, e aproape de dizolvare. Și aceasta e deja un fapt, care câștigă pe zi ce merge mai multă consistență. Dacă dl Tisza crede, că aducînd lucrurile până la extrem va pute să guverneze în Croația în cele din urmă fără partidă și fără dietă, se înșală amar, pentru-că Croații nu sînt nici Români, nici Sași, ci sînt și vor rămîne tot Croați. Scandalul continuă din dieta croată țin poporațiunea într'o perpetuă agitație, prin ceea-ce se deșteaptă în popor pasiunile de răsbunare și într'o bună dimineată ne vom trezi cu fructele seminții sîmănate de însuși dl Tisza. La alt loc reproducem după telegramele diarelor din Buda-pesta decursul unei ședințe a dietei croate, ceea-ce ne dovedește destul de eclatant, că între astfel de împregiurări în Croația parlamentarismul se duce *ad absurdum*.

Despre conferința din Constantinopol se aude, că reprezentanții puterilor s'au învoit asupra principiilor unui memorandum, care, înainte de a se comunica în mod oficial amîndoror partidelor, se va prezenta puterilor spre aprobare. Comedia cea veche se va începe deci din nou și actuala stare de lucruri din Rumelia-de-Ost se va susține cât se poate de mult prin consultări lungi, ca să se poată cu atât mai ușor respinge restabilirea *statului quo ante* sub cuvînt, că în decursul timpului actualele împregiurări într'atîta s'au stabilit, încît nu se poate trece preste principiile statorite, pe care altmîntrelea nu le va respecta nimenea.

Scurtșina Sârbiei a răspuns deja la discursul de tron al regelui Milan prin o adresă, care se provoacă mult la seriozitatea situațiunii. Într'aceea se

face amintire despre evenimentele din Bulgaria într'un astfel de mod, din care rezultă, că „existența Sârbiei și basa păcii de pe întreaga Peninsulă, ar fi foarte periclitată prin aceste evenimente“. Dacă în adresă nu se face nici o pomenire despre pretinsa compensațiune în Serbia, se poate totuși din conceptul citat deduce, că reprezentanților poporului sârbesc le-a umblat prin minte un astfel de lucru când au compus adresa. Aceasta se adevărește și prin faptul, că Macedonenii și Sârbii din Serbia vechiă au prezentat regelui Milan o adresă, prin care cer eliberarea Macedoniei și a Sârbiei vechi și se declară gata pentru toate jertfele, ce ar trebui să le aducă.

Într'aceste pregătirile militare se continuă cu multă energie în toate statele Peninsulei-Balcanice. Consiliul de miniștri al Greciei a hotărât în ședința de alaltăieri mobilizarea întregii marine și convocarea celor două clase de etate ale rezervei de marină. Serbia concentrează tot mai multe trupe la granițele Sârbiei-vechi.

Din dieta Croației.

În 5 Octombrie st. n. a fost sala dietei croate teatrul unor scene scandaloase, ca și care încă nu s'au mai pomenit nici într'un parlament. Sala, și îndeosebi galeriile, erau îndeuite de oameni, având cunoștință de mai înainte, că Starcevicenii sunt pregătiți pentru a demonstra.

Starcevici și aderenții sei au insultat pe banul Khuen-Héderváry în modul cel mai brutal și era pe aci să-l bată.

Ședința s'a deschis la 10 oare înainte de amăzi prin presidentul Mirko Hrvát. Guvernul a fost reprezentat prin șeful de secțiune Stan-kovici și prin substituții acestuia, d-nii Klein și Dolhof. Galerile erau îndeuite. La ordinea zilei era continuarea desbaterii asupra propunerii lui Tuscan în ominoasa afacere a actelor camerale.

După deschiderea ședinții, presidentul dă cuvânt baronului Zsivkovici. Vorbitorul își ține de datorință a-și ridica vocea în această afacere; el nu cunoaște nici unul dintre documentele din cestiune. (Banul se ivesce în sală și-și ocupă locul). El nu scie deci, că de importanță sunt actele acele, ori nu, opiniunea publică le atribuie însă cea mai mare importanță. Într'un stat constituțional nu-i permis a se ignora opinia publică. Chiar și împregiurarea, că Ungaria reclamează actele, e o dovadă, că acele sunt importante. Vorbitorul însă nu privește de îndeșulitoare nici una dintre propunerile făcute. Acusa nu ar fi justificată, dacă baronul a lăcrat în deplina convingere, că dispunerea a fost o afacere a executivei. (Nelinește în stânga extremă). Atunci e de a se constata numai, că

actele sunt proprietate croată și că acele trebuie să se înapoieze. Zsivkovici își termină vorbirea prin declararea, că el nu poate vota pentru propunerea deputatului Tuscan, și se alătură la propunerea lui Vukotinovici.

Acum voiesce banul Khuen Héderváry să vorbească. Pe bancele opozițiunii domnesce un sgomot teribil. Presidentul sună mereu cu clopoțelul, însă fără rezultat. Strigările lui nici nu se mai aud. Deodată se face liniște. Atunci Banul se folosește de ocaziune, ca să vorbească. Cum a început însă a vorbi, sgomotul se începe din nou și îndeosebi Starcevici începe a-l înjura și insulta. Banul îl desconsideră și voiesce să-și continue discursul; Starcevici însă strigă mereu și vorbește Banului dispar cu totul, la ceea-ce Banul se întoarce către president. Din castrele partidei naționale se aud strigări de: „Să auzim pe presidentul!“

Presidentul Mirco Hrvát: Purtarea deputatului David Starcevicie a dat de turbulentă, încât nu pot să o las numai prelunge o dojană sau o provocare la ordine. O rog pe onorata casă să-l excludă pe deputatul Starcevici dela următoarele patruzeci de ședințe. (Aplause din dreapta; sgomot, fluerături, tropote.)

Banul voiesce earăși să vorbească, dar' opoziția, și cu deosebire Starcevici și Camenar fac o larmă asurzitoare și strigă: Banul să revoace!

Presidentul Hrvát suspendează ședința.

Voind Banul să părăsească sala David Starcevici îl împinge pe deputatul Crsanici spre Banul. Larmă mare!

Cumicici provoacă publicul din galerii să se coboare și să-l omoare pe Banul. Cumicici strigă: Împușcați-l pe maghiaronul!

După 10 minute ședința se deschide earăși. Presidentul propune excluderea lui David Starcevici dela 60, a lui Crsanici dela 60, Camenar 40, Valusnig 60, Cumicici 50, Obad 60, și Pavlovici dela 60 ședințe.

Ședința s'a închis apoi între strigatele opoziției.

Banul n'a fost insultat faptice, deoarece presidentul și quaeștorul s'au pus între el și opoziție.

Călătoria d-lui I. C. Brătianu.

Diarul „Fremdenblatt“ vorbind de călătoria d-lui ministru-președinte Brătianu publică în primul seu articol dela 2 Octombrie următoarele importante aprecieri:

„Cu mai puțin sgomot, ăce „Fremdenblatt“, dar' nu cu mai puțină energie decât celelalte state din Orientul Europei, își manifestă și opiniunea publică din România pretensiunile sale față cu definitiva constelațiune a relațiunilor în Peninsula-Balcanică. E evident, că aceasta stă în legătură cu călătoria politică a primului mi-

nistru român. De sigur dl Ioan Brătianu, atât la Viena cât și la Berlin, va fi accentuat dorințele și îngrijirile provocate la poporul român de evenimentele din Bulgaria. Căci deși România nu pare a fi în mod precipitat și necumpănit inspirată de acel deșert sgomot rășboinic ca Grecia și Serbia, totuși ea simte, că o parte puternică și însemnată a intereselor ei politice și naționale este atinsă de actuala complicațiune din Peninsula-Balcanică. Părți însemnate din elementul român sunt pretutindenea împrăștiat în posesiunile de odinioară a imperiului otoman din Europa. Poporul român nu poate sacrifica aceste minorități ale sale lăsându-le fără ocrotire sub domnia unei rase privilegiate. În fața minorităților elenice, zingarice și a Românilor de Sud, Poarta poate să pretindă recunoașterea neutralității lor naționale. Stabilirea unei întinse dominațiuni a Bulgarilor respinge ori-ce idee de o asemenea neutralitate. Preponderanța numerică a Bulgarilor nu numai că amenință existența acelor naționalități eterogene, dar' ea va crea o dominațiune exclusivă bulgară, pe care neapărat Bulgarii, plecând din situațiunea lor etnografică, pretind a o transforma într'o sistemă de stat național în Peninsula-Balcanică. În acest punct culminează îngrijirile Grecilor și ale Românilor. Grecii se tem că elementele sale din ținuturile Turciei vor fi sacrificate stăpânirii Bulgarilor. Regele Carol domnesce și preste supuși bulgari. Curentul ideei de un stat mare bulgar străbate prin toate regiunile locuite de Bulgarii și prin urmare el începe a se simți și în Dobrogea. Dislocarea morală a puterii, provocată prin unirea Bulgarilor, e cu mult mai puternică decât cea materială. E evident că la toate celelalte state din Peninsula-Balcanică există dorința că trebuie să se facă o corectură în această privință.

„Dacă Poarta făcea întrebuintare de drepturile ce îi sunt acordate în tratatul din Berlin și prin o grabnică acțiune militară restabilirea starea de lucruri de mai înainte în Rumelia, e fără îndoială că agitațiunea spiritelor în Grecia, Serbia și România putea fi ușor potolită. Tratatul din Berlin deși poate răspundea la toate dorințele acestor state, totuși el crease o stare de lucruri, a cărei echitate în esența sa, de toți era recunoscută. În genere el stabilia în privința pretenției politice o linie paralelogramă în Peninsula-Balcanică. Dacă incidentul bulgar nu se întâmpla, cu anevoie ar fi ridicat vre-unul din aceste state nouă pretențiuni. Cu cât însă atitudinea Turciei lasă a se vedea că faptele împlinite în Bulgaria și Rumelia nu vor mai putea fi înlăturate, cu atât răsună mai tare din toate părțile apelul adresat puterilor pentru compensațiuni. Nu există un stat în Orientul Europei care să nu se folosească de câștigurile națiunii bulgare de a-și legitima pretențiunile și aspirațiunile sale.

„României trebuie a i-se da dreptate că în această privință păstrează o anumită măsură de cumpătate și abnegațiune. Ministerul Brătianu n'a luat nici o măsură care

să stee în contradicere cu voința Europei. El pare a se mărgini în a se arăta demn de titlurile de simpatie, bună voință și considerațiune, de cari se bucură la puteri. Aceste titluri, fără îndoială, au o anumită tăria. România din decadența culturală, în care o adâncise dominațiunea seculară a Turcilor, s'a ridicat și s'a dezvoltat într'o ființă de stat care în toate cestiunile de civilizațiune, fără îndoială, ocupă rangul întâiu între statele-balcanice. Mai înainte decât toate celelalte state a dat probe despre capacitatea sa de a-și afirma individualitatea de stat și de a se guverna neatârnat. Dacă câte-odată părea a fi îmbătățită de tînărul seu noroc și nu își împlinea cu destulă îngrijire îndatoririle ce i-le impunea noua sa poziție, pe care o ocupă în Europa, totuși relațiunile sale cu celelalte state se mișcă după formele corecte ale dreptului ginților. Capacitatea poporului român, aplicațiunea lui de a se asimila cu ideile europene și stăruința lui de a șterge din întocmirile lui și cele din urmă resturi ale tradițiunilor orientale, e necontestabilă.

„Dacă undeva în Orient, apoi de bună seamă pe pământul românesc se găsesc toate condițiunile trebuitoare pentru dezvoltarea întocmirilor de stat în înțelesul modern, și deosebirea care desparte încă România de statele mari civilisate ale Europei, se prevedea că cu pași repezi și energici în curând va fi stearsă.

„E imposibil a cunoaște de mai înainte dacă aceste argumente vor exercita o influență spre a fi luate în considerațiune decât ambasadorii din Constantinopol. Trebuința Europei de a feri ținuturile din Balcani de nouă sguduiri și de a nu desființa pe deplin o stare de lucruri creată acum șapte ani cu consimțământul unanim al puterilor, e cu mult mai simțită decât se se poată gândi la o soluțiune radicală a cestiunii. Dacă însă pentru România se va putea face ceva fără ca să se turbure înțelegerea dintre puteri, care e singura garanță a soluțiunilor pacifice, desigur Austro-Ungaria se va afla în linia întâiu a acelor state cari vor sprigini legitimizele dorințe ale României. Neapărat ori-ce pas în favoarea României se va face în cadrul interior al înțelegerii puterilor europene. Călătoria primului-ministru român și deferența ce o are cabinetul din București pentru voința Europei, probează că și bărbații de stat români asemenea tot astfel înțeleg fondul lucrului. Ar fi de dorit ca guvernul român, chiar și în fața unor împregiurări seducătoare, să nu se abată dela această conduită politică. Pe această cale există nu numai sorții de a-și vedea realizate speranțele sale, dar' totdeodată ea întrunește și condițiunile pentru dezvoltarea relațiunilor amicale cu Austro-Ungaria, relațiuni pe cari dl Brătianu le-a întreținut în fața tuturor obstaculelor și curentelor opuse, cunoscând cu precisiune adevăratele interese ale României“.

Foita „Tribunei.“

Aripa câmpului.

Poveste

de

Alexandru Tuducescu.

(Urmare.)

Și atunci își luară tustrei frații rămas bun dela faurul și se suiră pe călușei lor și ear' se duseră și s'au dus-dus, s'au tot dus — până la pădurea de argint.

Când ajunseră la pădurea de argint — se opriră de cea lature în marginea pădurii.

— Acum fraților, aci să durmim, că cine scie dacă vom ajunge noi până în amurg ceva sat sau oraș, unde să ne adăpostim! grăi Aripa Câmpului către soții sei, și se detere acolo jos de pe cai și făcură foc și cinară, ear' după-ce isprăviră cu cina — le mai duse Aripa Câmpului:

— Fraților! care va rămâne preste noapte de straje preste cai?

Cel mai mare dintre frați se prinse — că el va rămâne. Aripa Câmpului și fratele cel mijlociu se culcară și adormiră, ear' când fu pe la 11 ceasuri din noapte, — Aripa Câmpului se sculă și merse la frate-seu, care rămăsese — să grijească de cai.

Și dacă vădă, că acela doarme, nu-l mai trezi din somn, ci merse sub pod; că, veți! era

acolo în apropiere de ei un podeț, preste care trecea smeul călare la meadă-noapte. Când ajunse sub pod — își scoase sabia din teacă și o împlântă în podele, așa, că cine trecea preste pod, trebuia să se împungă; pentru-că era cu vârful în sus.

Ear' când fu pe la 12 ceasuri, veni smeul — călare pe un cal de argint. Și când se făcea calul — se treacă preste pod, sforăi una din nări și sări cu smeul tot în sus de durere, că veți! se împunsese calul și-l ustura tare la picior, — unde se împunsese.

— Ei, leu paraleu, mănec-ți câni! carnea, ce ciufală faci tu din mine; că de când mă călăresc eu pe tine, așa ciufală n'ai mai făcut. Nu te teme, că nu-i om mai tare în lume și pe sub soare ca mine, numai Aripa Câmpului e mai tare, dar' nici de el nu mă tem, că picior de om pământean nici n'a mai trecut, nici nu poate trece în țeara mea! Dar' și de ar fi aici, încă m'as bate cu el.

Atunci Aripa Câmpului, care era sub pod, duse cu mănec:

— Ei, fie-ți lele mumăta, bală urită! că ce ciufală faci tu din numele meu, — când sunt aci, aproape de tine! Da încă de așa fi mai departe ce-ai face?

— Eși afară duse smeul și Aripa Câmpului — fără-ca să se teamă, și eși.

— Cum să ne dăm; — în luptă să ne luptăm, sau în săbii să ne tăiem?

— Pe la noi numai purcarii se dau în

luptă, — duse Aripa Câmpului, și atunci s'au dat în tăiete de săbii și s'au tăiat, s'au tot tăiat, Doamne! tăiat — până-ce Aripa Câmpului nu isbuti, a-i tăia capul. Ear' dacă i-a vădut capul ici și trupul colo, luă calul de argint și se duse cu el, de îl legă de calul frate-seu, care era pus de straje și adormise.

Dimineată, dacă el se trezi mai de vreme, duse către frate-seu:

— Bine ai grijit tu frate, ați noapte de cai! Văd, că ai mai prins unul, și încă cu părul de argint.

— Bine dău! că l-am vădut ați noapte, alergând de pripași pe aici prin pădure și l-am prins și legat de calul meu.

— Bine, bine mări! dar' nu tu te-ai ostenit pentru el. Așa grăi Aripa Câmpului, și le spuse tot: cum și ce a pățit; ear' fraților sei le fu bucurie, că aveau un frate așa de viteaz. Că, vedeți d-voastră; frații îl sciau pe el — bun de gură, bun de lucru, da ca să poată face el așa isprăvi, la aceasta nu s'au gândit nici odată.

S'au dus apoi mai departe și s'au dus și ear' s'au dus — până ce ajunseră la pădurea de-aur.

La pădurea de aur, dacă ajunseră, — nu se duseră mai departe, ci ațitară foc și se puseră la cină. După cină, — fratele cel mai bătrân și cu Aripa Câmpului se culcară, ear' cel mijlociu se legătu la rămâne de straje preste cai.

Când vremea era pe la 11 ceasuri, — se sculă Aripa Câmpului și se duse, ear' dacă vădă, că frate-seu doarme, întră ear' sub pod. Eară împlântă sabia în podele, ca sub podul de argint, — la 12 ceasuri veni smeul, călare pe cal de aur. După-ce se împunse calul în sabie și sforăi una pe nare și sări cu smeul — de gândiai — că mai-mai se lovesce cu crescutul în vineția cerului, se înverșună smeul și duse către cal:

— Ei, leu paraleu, mănec-ți corbii ochii, ce ciufală faci tu din mine; că de când mă făcut măicuța și de când mă călăresc eu pe tine, așa ciufală n'ai mai făcut. Nu te teme, că nu-i om mai tare în lume și pe sub soare ca mine; numai Aripa Câmpului e mai tare, dar' nici de el nu mă tem, că încă nu i-a adus vântul nici părul, nici oasele în împărăția mea! Dar' și de ar fi aici, m'as lupta cu el că dacă a omorât el pe frate-meu, să nu gândească, că m'o omori și pe mine.

— Nu dău! nu i-o adus vântul nici părul, nici oasele, ci a venit chiar el, — pe a lui picioare. Ei, fie-ți lele mumăta, bală urită! că ce ciufală faci tu din numele meu, — când sunt aci, aproape de tine! Dar' încă de așa fi mai departe ce ai face?

— Eși afară de acolo! duse smeul, — și Aripa Câmpului și eși îndată.

— Cum să ne dăm; — în săbii să ne tăiem sau în puci să ne împușcăm, ori în luptă să ne luptăm?

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Sciri ultime:

Filipopol, 5 Octomvrie n. Principele Alexandru a adresat împăratului Francisc Iosif și Țarului câte o epistolă-autograf. În aceste epistole declară hotărât că evenimentele din Rumelia orientală l-au surprins și că dînsul nici când a fost la Pilsen, nici când a fost Franzensbad, n'a avut nici o cunoștință despre pregătirile din Filipopol. Motive serioase l-au silit să acopere cu numele aceea-ce au făcut alții.

„Voința națională” aduce următoarele informațiuni particulare:

Varna, 5 Octomvrie n. Nici un plenipotențiar turc n'a asistat la întrunirea ambasadorilor, care pe nedrept e poreclită „conferență”. În această întrunire ambasadorii își comunică vederile lor asupra situației, pentru a pute apoi ajuta pe puteri să întocmească un răspuns la cele două note turcesci despre cari am vorbit. Deliberările ambasadorilor vor servi de basă pentru o conferență formală la care Turcia va fi reprezentată. Turcii nu se gîndesc decât cu groază la idea unei conferențe, lucru ce nu trebuie să ne mire, de vreme ce dînsii au făcut deja o dureroasă experiență în această privință acum câțiva ani.

Mulți ministrii turci regretă acum că nu s'a întreprins o acțiune militară pentru a se restabili vechia stare de lucruri în Rumelia, imediat după-ce s'au primit scirile privitoare la revoluția din Filipopol. Generalul Von der Goltz-paşa, ofițer german foarte distins, în serviciul Turciei, consultat în această privință, a fost de părere să se iee măsuri energice.

Părerea acestui general e că armata bulgară la un loc cu miliția rumeliotă nu se urcă decât la cel mult 20,000 oameni, cari nu constituie o trupă europeană, ci mai mult nisece bande armate cari ar pute fi cu înlesnire doborîți de o armată regulată.

Constantinopol, 6 Octomvrie n. Nu se scie dacă cu toate greutatele situației, Turcia nu va fi silită la urma urmelor să tragă spada.

Într'un cas sau în altul, Turcia va trebui să ajungă la aceasta; dacă recunoaște unirea celor două Bulgarii, ea va trebui să intre în luptă cu Grecii și cu Sârbii. De aceea mulți ministri sînt de părere să se restabilească *statu quo* în Bulgaria pentru a se potoli veleitățile de mărire ale celor două regate. Turcia are deci mai mult interes de a restabili vechia stare de lucruri cu sau fără consimțimîntul puterilor.

Câte-va trupe de rezervă au mai fost trimise la frontiera rumeliotă; pentru întîmpinarea cheltuelilor s'a negociat la Banca Otomană un împrumut de patru milioane livre sterlingi pentru care s'a dat ca garanța veniturile liniei ferate Singona-Cassaba.

Sofia, 6 Octomvrie n. Usinele la cari s'au comandat armele și șrapnelele refușă de a le expedia înainte de trimiterea banilor.

Greutățile financiare nu sînt tocmai mici.

— Nici în săbii nu ne tăiem, nici în pusi nu ne împușcăm, ci în luptă ne luptăm!

Și atunci s'au dat în luptate și s'au tot luptat, mult mult s'au luptat — până ce nu dete smeul cu Aripa Cîmpului până în glesne în pămînt; atunci se repeși Aripa Cîmpului și îl înfundă pe smeul până în genunchi; smeul se smînci și dete cu Aripa Cîmpului până în brâu, și când Aripa Cîmpului se mai încordă odată și țop cu smeul până în grumazi. Atunci iute scoase sabia și-i tăia capul.

După-ce-l vîdă și pe smeul ăsta pus bine, — luă calul de aur și-l legă de calul frate-seu, care era straje preste cai.

Dimineața, —cînd se treziră din somn — dîsă cătră frate-seu cel mijlociu:

— Bine ai grijit tu, frate! ađinoapte de cai. Vîd, că ai mai prins unul și încă cu pîrul de aur.

— Bine, ădu! că l-am vîdut ađinoapte de-alea pe aici prin pădure. Am pus mîna pe el și l-am legat de calul meu.

— Bine, bine mîi! dar' nu tu te-ai ostenit pentru el. Și eară le spuse tot: cum și ce o pătîi și frații sei de nou se bucurară pentru vitejie mare ca asta.

(Va urma.)

Constantinopol, 5 Octomvrie n. Mai multe ambasade au primit scirea că puterile sînt dispuse să recunoască pe principele Alexandru de Battenberg de Rege al Bulgariei-de-Nord cu condiția însă ca Rumelia să rămîna un principat unit în mod personal cu Bulgaria și sub suzeranitatea nominală a Sultanului.

În unele cercuri bine informate se spune că Rusia a renunțat de a mai cere depunerea prințului Alexandru.

Pentru a se împedeca o acțiune din partea celorlalte state balcanice, se vor acorda oare-cari rectificări de frontieră atât Sârbiei cât și Greciei. Această scire, sub toată rezerva.

Sultanul e opus unei politice energice și nu voiesce să iee nici o măsură pripită.

Cu toate dispozițiunile moderate ale Sultanului, înarmările continuă; s'a făcut deja o primă chiamare a rediflor; în curînd 64 batalioane vor fi sub arme, de asemenea s'au dat ordine de plecare unui mare număr de batalioane din Asiatică. Partidul militar cere o acțiune energică.

Cronică.

Locuitorii Bosniei și a Herțegovinei, conform conscripției terminate în săptămîna trecută, se urcă la 1.336.091. Între acestia sînt: 492.710 Muhamedani, 571.250 ortodoxi, 265.788 catolici, 5.805 Ovrei și 538 de alte neamuri.

Ministrul-president Brătianu, precum aflăm din „N. fr. Pr.”, s'a rentors dela Berlin preste Viena la București. La Viena dl Brătianu a făcut o vizită ministrului Kalnoky, și apoi a plecat după o oară cătră București.

Regele României continuă cu inspectarea trupelor române.

Medicinistii sîrbi din Viena încep a întreprinde studiile și a merge în patriă.

Academia ungurească de științe a ținut la 5 l. c. n. în Budapesta o ședință plenară deschisă de ministrul Trefort ca președinte al Academiei. În această ședință dl Hunfalvy a disertat despre istoricii români și în specie despre opul dlui Nicolau Densușianu asupra teoriei dlui Xenopol și despre cercetările istorice ale dlui V. Maniu.

Excursiune la expoziția din Budapesta. Din comuna Boșca-germană, comitatul Caraș-Severin, — scrie „Nemzet” — va sosi la Budapesta sub conducerea solgăbirului Ioan Fábry o societate de vre-o 120 de capete, în majoritate Români, pentru a cerceta expoziția. — Nouă ni se pare că aceste 120 de capete sînt adunate din întreg cercul solgăbirăesc și ni-e frică că în eamnă vor simți mulți băieți luxul unei excursiuni inscenate de dl solgăbiru Fábry Iános.

Nae Racoveanu. Reproducem după „Telegraful Român” următoarele aprecieri ale unuia din cei mai competenți oameni asupra concertului de Sămbătă seara:

Sămbătă seara s'a produs în localitatea casinei române de aici tînărul violinist român Nae Racoveanu din București. La această producțiune a mai conlucrat ca acompaniare la piano d-ra Elena Bender din Viena și tînărul nostru basist dl Isaia Popa.

Nae Racoveanu este orb din nascere. Această mare nenorocire i-a răsplătit-o natura dotându-l cu un talent musical, extraordinar. După cum ni se spune, dînsul, care este acum de 18 ani, abia cu al 16-lea an al etății sale, va să dică numai cu doi ani înainte și-a început studiile la veteranul mîestru de violină Wiest în București.

Progresul făcut în acest timp scurt pe cel mai dificil instrument, este uimitor, mai ales cugetîndu-ne la multele și enormele pedeci și greutăți cu care are să se lupte dînsul ca orb.

Technica deja mult înaintată, curățenia intonării, tonul voluminos și nobil, precum și interpretarea musicală plină de viață și de suflet — toate acestea sînt vii dovezi de un talent deosebit.

Publicul a urmărit cu mult interes toate numerile executate de tînărul concertant, și l-a răsplătit cu viu aplaus. Dl Popa încă a cântat cu mult succes, care i-l-a asigurat frumoasa sa voce. Ne-ar pare bine dacă dl Popa s'ar basa mai puțin pe frumoasa sa voce și ar căuta mai mult a se cultiva în cele musicale. Deosebirea între acum și atunci ar fi foarte mare, ear' câștigul al d-sale.

Nae Racoveanu este acum în drum spre Viena, unde voiesce a se perfecționa în arta sa musicală. Noi sîntem siguri, că gustînd dînsul de aici înainte o școală serioasă și strictă și dîndu-i-se ocaziunea — care până acum nu i-s'a dat de a asculta musică adevărat bună, va deveni un artist, care ne va face onoare. Lipsit fiind de mijloace materiale, caută a-și câștiga prin producțiuni cele necesare pentru de a pute ajunge la ținta sa dorită.

Dacă este nobil și frumos a sprigini talente, apoi în cazul de față ni se impune aceasta ca o datorință.

Talentatul violinist și-a luat drumul prin Deva, Hațeg, Caransebeș, Lugoj, și Arad, unde încă voiesce a concerta.

Atragem deci atențiunea publicului nostru român asupra mult talentatului ne-norocit și îl rogăm a-l sprigini cu toată căldura, căci ar fi un păcat mare, când am lăsa astfel de talent să piară.

Chelnerii din Sibiu au avut alaiăseară o întrunire, în care au hotărît să înființeze o reuniune pentru protejarea chelnerilor de aci și din țeară. În această întrunire s'a emis o comisiune de șapte inși însărcinați cu elaborarea unui proiect de statute. S'a hotărît totodată să se facă o încercare la birtășii din loc pentru a-i câștiga în favorul reuniunii.

Un tun monstru. Diarele din Italia anunță că primul din cele 4 tunuri monstre ce s'au comandat decătră administrația de resbel din Roma la fabrica lui Krupp, are o greutate atât de mare, încât transportul prin calea ferată a devenit cu totul imposibil. Dl Krupp a întrat în tratări speciale cu guvernul italian pentru efectuarea transportului într'un mod oare-care.

Raportul comitetului

„Reuniunii femeilor române din Abrud, Abrud-sat și giur“.

(Urmare și fine.)

III.

Reasumînd datele premergătoare aflăm că au încurs:

a) Dela 40 membri fondatori ai reuniunii	440.—
b) Dela 102 membri ordinari și fondatori	200.—
Că anume cine sînt membri ai acestei reuniuni și care cât au dat se poate vede din aci sub % aclusa listă.	
c) Interese după capitale elocate pe la privați	424.—
d) Interese după capitale elocate la institutul „Albina” în Sibiu	363.47
e) Dela maiialurile date de reuniune	574.43
f) „balurile”	324.33
g) Cu ocaziunea sortiturii obiectelor	408.47
h) Femeile române din Abrud-sat	100.—
i) Dela două reprezentațiuni teatrale	105.60
k) Dela institutul „Albina”	150.—
l) Fundațiunea „Sabina Tobias”	185.18
m) Prin dl Alexandru Danciu	200.—
n) Dele fodina minierarie „Concordia” 1829.71	
o) „ ” „ ” „Armonia”	100.—
p) „ ” „ ” „Rodu”	56.—
r) „ ” „ ” „Șulțu”	12.—
s) Colectă prin d-na Anastasia Popescu	7.—
t) Un don decătră dl Ioan Popa, red. Suma tuturor întratelor dela 14/26 Dec. 1880 până în prezent sînt	5494.22

Din care subtrăgîndu-se toate spe-sele de 337.34
 Resultă un capital de 5156.88
 care capital se află parte în bani gata, parte depuși la institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu și parte pe la privați, precum se poate vedea specificat în aci sub % alăturatul „Bilanț al contului capitalelor active”, și anume:

a) În bani gata	249.63
b) La institutul „Albina”	3888.65
c) La privați	1018.60
Suma totală	5156.88

Din datele mai sus expuse venim a constata că

- lipsa unei scoale de fete în Abrud e de o necesitate imperativă, ceea-ce se vede din iubirea cu care am fost primiți la onoratul public, care simțind lipsa acestei scoale, n'a întărit a satisface apelurilor acestui comitet, ceea-ce ne face a spera, că precum în trecut, așa și în viitor ne va da sprijinul seu.
- comitetul a luat toate dispozițiunile, prin cari a creșut numai că poate ridica fie în mod material, fie intelectual-moral această reuniune, ceea-ce fără îndoială o va constata și pesimistul cel mai mare, după-ce reuniunea noastră într'un interval relativ scurt a ajuns la un capital așa frumos.
- suma cea mai considerabilă a încurs în fondul acestei reuniuni dela onorabila societate minierarie „Concordia” din Bucium, care dela 1881 a fost așa de marinimoasă, încât ne-a votat câte un bășe pe tot anul, ba în cei dintăiu 2 ani, ne-a dat nu numai câte un bășe liber de ori-ce prestațiuni, ci și dividende după acest bășe.
- acest comitet a aflat de bine, încât nu s'au făcut încă, că adevă celor societăți sau privați, care fie în mod material, fie în mod intelectual-moral ne-au ajutorat, se li se trimite câte o adresă de mulțumită.

Din datele precedente așa credem, că fiecare dintre onorații membri ai acestei reuniuni a putut a-și face o icoană adevărată despre starea reuniunii noastre.

V.

Special, ce privește activitatea acestui comitet, dela adunarea generală trecută până astăzi avem a raporta următoarele:

Comitetul a ținut în decursul anului cinci ședințe.

Lucrurile mai momentoase din aceste ședințe au fost. În ședința primă presidenta reuniunii a prezentat comitetului „planul de învățămînt” provîdut sub Nr. 27,844 cu clausula de întărire decătră înaltul minister de culte, s'a vîdut rațiociniul reuniunii până la finea anului 1884. Tot cu această ocaziune s'au luat dispozițiuni pentru arangiarea unui bal, despre al cărui rezultat am avut onorul a raporta mai sus.

În ședința a 3-a s'au luat dispozițiuni pentru arangiarea unui maiial, despre rezultatul căruia earăși s'a amintit mai sus. Constatăm însă, că nereușirea mai bună a acestui maiial e a se atribui timpului nefavorabil.

În ședința a 5-a s'au satorit agende de aceste adunări, s'a revîdut cassa, care s'a aflat:

a) Întrate	979.26
b) Eșite	728.63
cari subtrăgîndu-se din întrate rezultă un cassa-rest în număr de 249.63	

Tot în ședința aceasta presidenta împărtășește că reuniunea a mai fost norocoasă a primi un băiaș și dela societatea minierarie „Rodu”.

Tot cu această ocaziune s'a făcut un preliminar despre venitele, precum și despre eșitele ce s'ar recere în anul prim, al înființării scoale, pe care de asemenea avem onoare de a-l acude aci sub %.

Aceasta ar fi, onor. adunare, activitatea reuniunii noastre din 14/26 Decemvrie 1880 până la datul de față.

VI.

Deschiderea cât mai cu grabă a unei scoale de fete aici în Abrud, e în de ajuns constatată, cu toate aceste reuniunea noastră nu s'a putut până astăzi hotărî pentru deschiderea ei, și aceasta din acel motiv, căci precum bine scim, venite anuale sigure nu aveam ca să ajungă pentru acoperirea speșelor ce s'ar recere pentru susținerea unei scoale corespunzătoare cu un învățator pentru instrucțiune, și o învățătoareasă, ba, precum se poate vedea din preliminarul prezentat cu această ocaziune, — unde se vede că în anul prim pentru 2 învățatori, cuartir pentru școală, mobilier, încălțitul și serviciul scoalei recer o sumă de preste 1100 fl., până când venitele abia sînt de 700 fl. prin urmare la cazul deschiderii scoalei cu începutul anului 1886/7 pentru acoperirea tuturor speșelor am fi constrînși a suplini speșele de 400 fl. din capital, o împegiurare aceasta, ce acest comitet nu ar pute-o recomanda onorabilei adunări generale.

De altcum acest comitet, după-ce în sinul lui s'au ivit propuneri pro și contra, nu vine cu nici o propunere în merit, ci lasă această cestiune la matura chibzuială a onor. adunări, ca adevă această să hotărască asupra acestei cestiuni precum va afla mai consult.

După toate aceste, acest comitet privindu-și de încheiat cu această ocaziune mandatul, cu care a fost onorat acum 3 ani, mulțumind onor. adunări de încrederea ce ați pus-o în el, cu onorul cuvenit își depune acest mandat.

Din ședința comitetului ținută în Abrud la 1/13 Septemvrie 1885.

Anna Gall,
presidentă.

Alexandru Ciura,
secretar.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEL“

Budapesta, 7 Octomvrie n. În casa deputaților s'a efectuit alegerea membrilor delegațiunii; rezultatul se va face mîne cunoscut.

Deputatul Constantin Olay a inter-pelat pe ministrul-president pentru insulta din Dresda, întrebându-l, dacă guvernul are intențiune a cere satisfacție dela cabinetul saxon.

Proiectul pentru convențiunea de navigațiune cu Francia s'a primit.

Ministrul-president aduce la cunoștință, că urmașii răposatului George Mailath, precum și comitele suprem al comitatului Somogy, Ladislau Iankovich și urmașii lui, s'au ridicat la rangul de conți.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

